

KURJER WARSZAWSKI.

Piątek.

Dnia 16 (28) Września 1860 Rok.

N° 255.

Jutro, Śgo Michała Archanioła.

Jutro w Kościele XX. *Karmelitów* na Krak.-Przedm.,
Bzypada doroczny Odpust Śgo MICHAŁA Archanioła.
Wotywa zaś ŚŚ. ANIOŁÓW STRÓŻÓW, odbędzie się w d.
2m Paźdz: t. j. we Wtorek o godzinie 10ej z rana.

Jutro dzień imienin JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIEL-
KIEJ KSIĘŻNIEJ WIARY KONSTANTYNÓWNEJ.

Kommissja Rząd: Spraw Wewnętrznych i Duchownych.—
Zarząd Głównego Inspektora Służby Zdrowia, na zasadzie decyzji
Rady Administracyjnej z d. 23 Sierpnia (4 Września) 1857 roku,
dozwolone będzie w r. b. podobnie jak w latach zeszłych po
jarmarkach jesiennych, to jest: w czasie od dnia 1 (13) Października
do końca Grudnia najpóźniej, sprowadzać z Cesarstwa bydło
rogate, dla postawienia go na opas przy gorzelniach tutejszego
kraju, i bydło takie po zatrzymaniu go pod obserwacją wetery-
naryjną tylko przez godzin 24 przy wejściu w obręb Królestwa,
będzie mogło odbyć dodatkową kwarantannę, dla uzupełnienia
dni 21 w tych miejscach, w których pozostawać ma na opasie.
W r. b. z powodu zamknięcia kwarantanny Łuszkowskiej, w ce-
lu niedopuszczenia do kraju tutejszego sięgossusu, w m. Uściługu
w Cesarstwie pojawionego, bydło na opas będzie mogło być spro-
wadzone tylko przez kwarantannę Włodawską. Dozwolenie tak-
owe odnosi się jedynie do partji, nie mniejszych jak sztuk 50.
Służby ono ogółowo dla Gubernji Lubelskiej, w obrębie której
znajduje się kwarantanna Włodawska; właściciele zaś bydła ma-
jącego się stawiać na opasie w innych Gubernjach, uzyskiwać
mają wyjątkowe upoważnienia Kommissji R. S. W. i Duchownych.
Podając o tem do powszechnej wiadomości, Kommissja Rządowa
przezdza, że dla zabezpieczenia od przeniesienia zarazy przy ob-
serwacji 21-dniowej, odbywanej na samym miejscu postawienia
bydła na opasie, mają być z mocy powołanej decyzji Rady Admi-
nistracyjnej przedsiębrane następujące środki ostrożności: a)
Partje bydła rogatego przeznaczone na opas, po obserwacji wstę-
pnej w Włodawie przez godzin 24, przeprowadzane będą pod
konwojem delegowanych do tego Weterynarzy, aż na samo miej-
sce, gdzie pozostawać mają na opasie. Partje wszakże przezna-
czone do miejsc leżących blisko m. Łukowa, mogą iść bez konwo-
ju weterynaryjnego traktem wołowym, tak jak partje na rzeź
przeznaczone, a z Łukowa dopiero odprowadzane będą przez ta-
mętnego Weterynarza Rządowego, aż na miejsce opasu. b) W dro-
dze było to, nie ma być dopuszczane do żadnej styczności, ani
z bydlęciem miejscowem, ani z innemi partjami sprowadzonego bydła;
nie ma też zatrzymywać się we wsiach, miastach lub przy
karczmarkach i młynach. c) Po przybyciu na miejsce opasu, umiesz-
czone być winno w oddzielnych stanowiskach, które zostaną opie-
czętowane dla uzupełnienia czasu obserwacji dni 21. Dopełnione
to będzie w taki sam sposób, jak przy odosobnieniu bydła w miej-
scach grasowania sięgossusu; to jest: za pomocą drążków przy-
twierdzonych do wszystkich wchodów, tak aby bydło przez nie
przechodzić nie mogło, a ludzie dla podawania karmu i oprzątania
obory wolne mieli przejść. d) Do bydła tego przeznaczeni być
winni ludzie, którzy żadnej styczności nie mają z bydlęciem miej-
scowem i przez cały przeciąg obserwacyjnego terminu, wzbro-
nionym ma być przystęp do niego innym ludziom. e) W razie
okazania się sięgossusu podczas prowadzenia rzeczzonego bydła,
jako też podczas postawiania pod opieczętowaniem, sztuki chore
natychmiast zabite i zakopane być powinny, a termin 21-dniowy
obserwacji od tego czasu liczyć się znowu zaczyna. f) Zdjęcie
opieczętowania po upływie 21-dniowej obserwacji nastąpić ma
nieinaczej, jak po przekonaniu się przez Lekarza lub Weterynarza
delegowanego, iż cała partja nie okazuje żadnych objawów sięgo-
ssusu, poczem było to drugą cechą będzie mogło mieć przyłożo-
ną. g) Dla zapewnienia ścisłego zachowania wyżej wyłożonych
warunków, odebrana ma być odpowiednia deklaracja od stawia-
jącego bydło na opas przy własnej gorzelnii. Gdyby zaś właście-
cielem takowego bydła był handlarz, i oddawał tylko bydło swe

na przekarm Obywatelowi ziemskiemu, podobną deklaracją od
każdego z nich ma być ściągnięta. Koszt delegowania Wetery-
narzy z miejsca ich pobytu do Włodawy i napowrót, tudzież
dyety przez cały czas delegacji, zaspokojone zostaną z ogólnych
funduszy kwarantannowych, i bynajmniej ciężać nie będą wła-
ścicieli bydła, do których należeć ma tylko dostarczenie podwo-
dy pod Weterynarza, tam i napowrót, tak przy samem przeprowa-
dzaniu bydła, jak przy zjeździe dla jego opieczętowania po ukoń-
czonej obserwacji. Pod żadnym zaś pozorem, jakiegobądź wynag-
rodzenie od właścicieli bydła przez delegowanych Weterynarzy,
wymaganem być nie powinno. Kom: Rza: S. W. i Duchownych,
ma nadzieję, że PP. Właściciele ziemscy, którzy będą korzystać z po-
wyższego upoważnienia Rady Administracyjnej, nie omieszkają
dodać ze swej strony starań, aby uniknąć przyczynienia się do
rozszerzenia sięgossusu, i dla własnego oraz ogółu dobra, ściśle
zachowywać zechcą ostrożności, które za konieczne uznane zosta-
ły. — Z upoważnienia Dyrektora Głównego Przyrządzającego, Inspe-
ktor Główny Służby Cywilno-Lekarskiej, w z. Rad: St.; Dr Med:
L. Sokolowski. Szef Biura, Chawłowski.

Jenerał-Major *Hahn*, zostający przy Głównowo-
dzącym Armją Iszą, wyjechał do Wilna.

Jutro o godzinie 9tej z rana, jako w smutną rocznicę
śmierci ś. p. Felicji z Kowalskich *Młodkowskiej*, odbę-
dzie się żałobna Wotywa w Kościele Powązkowskim,
oraz poświęcenie grobu; na które, pozostali Mąż z Sy-
nem, życzliwych zmarłej, zaprasza.

Jutro, jako w przeddzień rocznicy śmierci ś. p. Szy-
mona *Pisulewskiego*, za spokój duszy jego, odprawiać
się będą, w Kościele Śgo Krzyża, o godz: 10tej z rana,
Msze Śte; na które, pozostała Wdowa z Synem, Kre-
wnych, Przyjaciół i Kolegów zmarłego, zaprasza.

Jutro, w Kościele Powązkowskim, o godzinie w pół
do 9ej rano, odbędzie się żałobne Nabożeństwo, poświę-
cenie grobu, i przeniesienie zwłok do tegoż, ś. p. Mi-
chała *Przygockiego*; na które, pozostała Wdowa z Dzie-
ćmi, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, zaprasza.

Jutro, to jest w Sobotę, jako w pierwszą rocznicę
śmierci ś. p. Koźmy *Kozłowa*, Kapitana z Korpusu To-
pografów, odbędzie się za spokój Jego duszy żałobne
Nabożeństwo, w Kościele Prawosławnym Śtej TRÓJCY
przy ulicy Długiej, o godzinie 11tej z rana; na które,
osierocone Żona z Synem, po tak bolesnej i nigdy nie-
odżałowanej stracie, zaprasza Przyjaciół, Znajomych i
Kolegów Nieboszczyka.

Wczoraj, zeszła z tego świata Felicjanna z Lewickich
Bielawska, Żona b. Kapitana b. Korpusu Dyrekcji Jene-
ralnej Dróg i Mostów. Pozostali Mąż wraz z nieobe-
cny Synem, zaprasza Przyjaciół i Znajomych, na ex-
portację zwłok, jutro o godz: 3ciej po południu, z Ka-
plicy XX. *Reformatów*, na cmentarz Powązkowski.

W przyszły Poniedziałek, to jest dnia 1 Października,
o godz: 12ej w południe, odbędzie się uroczyste Posiedze-
nie CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ Warsz.-Medyczno Chirur-
gicznej Akademji w auli Akademickiej, na które osoby za-
proszone, otrzymały stosowne bilety.

Nakształt naszych *Roczników Gospodarskich*, ma wy-
chodzić także w Poznańskim piśmie poświęcone wyła-
cznie rolnictwu. Wydawnictwem tego ma się zająć tam-
tejsze Towarzystwo Rolnicze.

Przełożona Zgromadzenia PP. *Marjawitek* w Częstochowie, chcąc dopełnić najświętszego dla niej obowiązku, przedstawia wszystkim Dobrodziejom tegoż Zgromadzenia, ile wpłynęło z ich hojnych ofiar w Miesiącu Czerwcu i Lipcu, które złożyły następujące osoby: Antoni i Marja Sikorscy z Wolkowyszk, rs. 2; z Mało-Rossji z wsi Bichacz, od Marcina, Joanny i ich dzieci, rs. 6; z Petersburga, od nieutulonej w żalu Matki po stracie jedynego dziecka, rs. 5; z Rjowa, Rozalja Truszkowska, rs. 4; z miasta Elizawetgrad, złożone przez kilka osób, przesłał Józef Stankiewicz, rs. 25; z Ożarowa od M. B., rs. 4; z Grajewa, od rodziny Józefów, rs. 5; zebrano w Starokonstantynowie przez W. Marję Olszewską, rs. 120; z Dubienki, złożone tamże przez kilka pobożnych Osób, rs. 16; z Suwałk rs. 1, od Parafjan miasta Włodawy, za staraniem miejscowego X. Proboszcza, rs. 33; z niewiadomej ręki, rs. 15; od W. Dobrzańskiej, list zastawny z kuponami, rs. 30; z Bałty, zebrane tamże przez Wgo Krzyżanowskię i A. Gale..., rs. 120; zebrane i przesłane z Berdyczowa przez Felixa G., rs. 17; od pobożnej Osoby z Ralisza, rs. 9; zebrane przez W. Marję Braun, rs. 11 kop: 40; od A. P. z Pruszkowa, rs. 5; zebrane za staraniem JX. Mikołaja Panufnika w Parafji Bolimowskiej i innych, rs. 150; X. Paweł Popławski Bernardyn z Białogrodna, rs. 3; z Gubernji Rjowskiej, familja Przemyskich, rs. 13; Uczniowie szkółki Elementarnej, i szkoły Niedzielno-Rzemieślniczej miasta Płocka, wraz z Nauczycielem, rs. 14; dawni mieszkańcy m. Częstochowy, przesłał z Płocka, rs. 1; z Mińska od W. Z., rs. 3; z Wilkowyszk od S. M., rs. 2; z Ralisza od Marcjanny Riekiej służącej, W. Karpińskiego Naczelnika Poczty tamże, która nie dość że sama złożyła swą ofiarę, ale zebrała pomiędzy swemi towarzyszami, rs. 6; z Wilkowyszk zebrane przez W. Piliczowskiego Urzędnika, rs. 11; ze Święcian w Gubernji Wileńskiej, od W. Heppena, rs. 5; z Gubernji Podolskiej, Wanda Olszewska, rs. 3; na stacji w Skierniewicach od przejeżdżających osób, Katarzyny i Scholastyki, rs. 2; zebrane przez Wgo Józefa Tyszkiewicza, rs. 10; z m. Błaszk, zebrane tamże za staraniem Wgo Jankowskiego Sekretarza Magistratu, rs. 8; z Gubernji Witebskiej, od familji JJWW. Leśniewskich, rs. 10; od 4-letniej Reginki Hrabianki Gurowskiej, rs. 10; złożone przez kilka osób i przesłane bezimiennie, rs. 20; z Warszawy od Pani B. F., rs. 30; od Pani N. B., rs. 3; z Wołynia od Razimierza Szepełkowskiego, rs. 3; od Włocian wsi Wielkiej Dorozni, rs. 3; od Melanji Ch; z Piotrkowa, rs. 3; Aniela Garbowska służąca z Ralisza złożywszy swą ofiarę, zebrała pomiędzy swemi znajomymi, rs. 13 kop: 90; zebrane z Rjowa przez Panią Różę Ju..., rs. 127; z Redakcji Kurjera, rs. 383 kop: 70; z Redakcji Gazety Warszawskiej, rs. 159. W ogóle przeto w Miesiącach Czerwcu i Lipcu, wpłynęło rs. 1,425.

Od dawna zapowiadane dzieło: *Polskie stawowe gospodarstwo*, napisane przez Zygmunta *Gawareckiego* i Albina *Kahna*, a które wyszło już z druku, znajduje się we wszystkich księgarniach do nabycia. Dzieło to traktuje dokładnie o życiu wszelkich ryb i o ich użytkowaniu. O zakładaniu stawów i o korzystaniu z nich we wszelki sposób, tak, aby gospodarstwo stawowe, o ile można najwyższy dochód przynosiło. Jest tu także dokładna wiadomość i o innych tworach żyjących w wodzie, a pomiędzy którymi mamy podany sposób zaprowadzenia ostryg na pobrażach morskich Zmujdzi. Jest to nowy wprawdzie pomysł, ale zdaje się że w praktyce powinien się udać, gdyż Danja w temże samem morzu Bałtyckiem, co zarazem oblega i brzegi Zmujdzi, założyła już ławy ostrygowe, które się jej pomyślnie udają. We wspomnionem dziele znajdujemy jeszcze przedruk dziełka o rybach napisanego przez S. *Stojnowskiego*, a które jeszcze przed półtrzecia wiekiem zostało w Krakowie wydane. Jest to szacowna po naszych przodkach pod każdym względem pamiątka, szczęśliwie teraz od zaguby ocalona. Całe dzieło *Polskie stawowe gospodarstwo*, odznacza się dokładnem obrobieniem i wykazaniem wszelkich użytków, jakichby wody nasze przynieść mogły, gdyby porządnie zarybionemi zostały, i gdyby systematyczne gospodarstwo rybne w nich zostało za-

prowadzone; i dla tego powtórnie zwracamy na to dzieło uwagę.

Pismo periodyczne *Lese-fruchta*, przed 35 laty wychodzące w Hamburgu, podawało jako nieomylną przepowiednię niejakiego *Matuszka*, opartą na 20-letniem doświadczeniu, że jakie są dni 21go Marca, Czerwca, Września i Grudnia, takie będą następne pory roku. Gdyby ten prognostyk był prawdziwy, to bieżącą jesień mielibyśmy posępną, ale ciepłą i suchą.

Wspomnieliśmy o wyjściu z druku nowego dziełka p. n. *Ochronki wiejskie*, przez A. G. w Warszawie, nakładem i drukiem *Psurskiego*, przy ulicy Alexandrja w Warszawie. Dziś po przejrzaniu tej broszurki, poczytujemy sobie za obowiązek zwrócić na nią uwagę Obywateli Ziemi, zwłaszcza tych wszystkich, którym dobroczynny wpływ podobnych ochron, nie jest już dziś obcy. Broszurka ta podzielona jest na sześć części. W Iej obejmuje: Uwagi przedwstępne. W IIej: Jak się zazwyczaj wychowuje dziecię wiejskie. W IIIej: Rzut oka na historję powstania i rozwijania się ochron w ogólności. W IVej: Ogólne zasady prowadzeniu ochron przewodniczące. W Vej: Wewnętrzne urządzenie ochronki. W VIej: Rady dla zakładających ochronki. Z treści tych rozdziałów każdy osądzi, iż Autor objął wszystkie szczegóły, nie pomijając najmniejszej rzeczy dotyczącej założonego przezeń przedmiotu, i że broszurka ta tak dla pragnących obeznac się z temi Instytucjami dobroczynnymi, jako też i zawiązywać takowe gdzie te nie istnieją, jest nader praktyczna, i może służyć za dokładną wskazówkę.

(A. n.) W d. 21 b. m., odbył się Akt uroczysty rozpoczęcia nauk, w nowo z woli NAJWYŻSZEJ, otworzonej Szkole Wyższej Rządowej Żeńskiej, w Lublinie. Akt ten rozpoczął się, zwyczajem Pradziadów naszych, od BOGA. O godzinie 10tej z rana, w Kościele Ś. Ducha odprawione zostało stosowne Nabożeństwo, na którym znajdowali się: Gubernator Cywilny Gub. Lubelskiej, JW. Rz. Rad: Stanu *Mackiewicz*, Przedstawiciele Władz wszelkich, Nauczyciele i Nauczycielki, Rodzice z uczennicami, i mnóstwo Publiczności. JW. JX. *Baranowski*, Biskup Sufragan Dyecezyi Lubelskiej, w asystencji licznego Duchowieństwa, po zaintonowaniu Hymnu *Veni Creator*, celebrował pontyfikałnie Mszę Ś., po ukończeniu której zabrał głos z ambony: JX. Kanonik *Misiński*, Nauczyciel Religji, i w mowie swojej przedstawiłszy cel nowo założonych instytucji i błogą przyszłość kraju, jaką rekuja; wezwał obecnych do złożenia podziękii OPATRZNOŚCI, i modłów za pomyślność i najdłuższe panowanie Wspaniałomyślnego MONARCHY i MONARCHINI. Po Nabożeństwie, wszyscy udali się do gmachu szkolnego, gdzie nastąpił obrzęd poświęcenia sal, przeznaczonych dla uczącej się młodzieży. W dniu następnym rozpoczęły się już lekcje. Uczennice dotychczas, o ile nam wiadomo, zapisało się do 120. Nadmieniamy, że w roku bieżącym otworzono tylko 4 klasy; po zapisanej więc liczbie, wnosić można, jak mieszkańcy kraju naszego, umieją cenić dobrodzieństwo Rządu. Liczba uczennic niewątpliwie się powiększy, skoro wszystkie klasy uorganizowane zostaną.

Z listów pisanych z Poznańskiego, dochodzą nas smutne wieści, że i tam także zaważdziła szarańcza. Znajduje się szczególniej na polu Główniejskiem, położonem pod m. Poznaniem.

Panu P. K. — Listu jego o nadużyciach konduktora omnibusu prywatnego, kursującego z Dąbrowy do Ojcowa, zamieszczać nie możemy, gdyż to sprzeciwiałoby się zasadom *Kurjera*; w każdym jednak razie staraniem naszym będzie, ażeby list wspomniany dostał się do właściwej Administracji, która nie omieszkła zapobiedz temu, i uwolnić podróżujących omnibusem od wszelkich nieprzyjemności.

Xiegarnia Michała *Glücksberga*, przy ulicy Krakow-Przedm.; w domu W. *Grodzickiego* N° 411 (9), otrzymała na skład główny dzieło, p. n. *Historja Świeta*, dla użytku młodzieży, przez X. S. *Kozłowskiego*, Wilno, 1859, 2 tomy, rs. 1. Dzieło to znajduje się również do nabycia i w innych xiegarniach tak w Warszawie jak i na prowincji.

Jedną z najpożyteczniejszych instytucji, jest bez wątpienia Tow. Aklimatyzacji w Paryżu. Z roślin aklimatyzowanych obecnie we Francji napotykamy już chińskie Iniam (*dioscorea*) mający zastąpić kartofle, trzcinę cukrową (*sorghum saccharicum*), lo-za (*rhamnus ulilis et chlorophorus*) roślina z Chin sprowadzona dająca ową szacowną chińską zieloną farbę, i nasiona jej we Francji dojrzewają. Druga niemniej ważna chińska roślina aklimatyzowana we Francji, jest biała pokrzywa (*ortie blanche, urtica nirea*) wydająca włókno delikatne, mocne i świetnego połysku. Również groch olejny chiński (*soja hispida*), mydlane drzewo z Indostanu (*sapindus emarginata*), nakoniec owa trawa pastewna z wyspy Kuby, znana pod nazwą (*verva de guinea*) rozprzestrzeniona już obecnie w Wandei. Teraz Towarzystwo zajętę jest sprowadzeniem i aklimatyzacją różnych gatunków jedwabników żywiących się tak morwą jak i różnemi gatunkami jasionu. Osobny komitet pracuje z wielką korzyścią nad rozmnożeniem za pomocą sztucznego zapładniania ikry ryb z innych części świata i wzajemnie. Aklimatyzacja strusia i wielu pożytecznych ptaków tak swojskich jak i dzikich, we Francji na wielką skalę postępować zaczyna. Ze zwierząt, kozy angorskie zajęły teraz uwagę. Najważniejszą zaś zasługą obecną Towarzystwa, będzie wprowadzenie dromadera do Brazylii, będzie to dobrodziejstwem pomnikiem dla wszystkich ludów tego państwa.

Xiegarnia Alexandra *Lewińskiego*, przy ulicy Miodowej pod filarami, otrzymała następujące nowe dzieła: Polska w pieśni; z xiegi pierwszej, Wojna olbrzymów; Wyszmir; Dwunastu Wojewodów przez *Deotymę*, rs. 2; Ochronki wiejskie, przez A. G. kop: 30; O aktach stanu cywilnego, a w szczególności o terminach do ich sporządzenia, przez J. *Wyczekowskiego*, kop: 40; Częstka naszego społeczeństwa, obrazki wierszem, przez Ignacego *Szażłowskiego*, kop: 50; O szarańczy i sposobach jej wygubienia, napisał Gustaw *Belke*, kop: 20; Xiądz *Kordecki* w obronie Częstochowy w r. 1655; Poemat historyczny, przez Fr. *Krajewskiego*, z 6cią rycinami; *Historja Świeta* dla użytku młodzieży, przez X. S. *Kozłowskiego*, rs. 1.

Nowa owocowa roślina zwana *Eugenja ugni*, która się obecnie zaczyna upowszechniać w Anglii, dokąd przed 6u laty sprowadzona z Patagonji została, jest już w ogrodzie Królewskim *Frogmore*, na obszerną nawet skalę uprawiana. *Eugenja ugni*, jest zawsze zielonym krzakiem, dosyć podobnym z liścia i kwiatu do myrtu, do którego też familji należy. Sprowadzona jest z Patago-

nji, gdzie w prowincjach: Chiloe, Valdivia i Concepcion, aż do 36 stopnia szerokości, obficie rośnie. Krajowcy nazywają tę roślinę *ugni*, a ze smacznych jej i aromatycznych owoców, oprócz w zwyczajnym stanie użycia na pokarm, robią jeszcze doskonałe konfitury, które w kraju tym bardzo są lubiane. Roślina ta, kwitnie w Lipcu, kwiaty ma blade, woskowate i bardzo wonne. Owoc wielkością i kształtem podobny do czarnej porzeczki, a zupełnie dojrzały ma kolor ciemno-czerwony lub czokoladowy, miły zapach i smak wysmienity, tak prawie jakby poziomek razem z ananasem pomieszanych, a przytem właściwy sobie bardzo przyjemny aromat, w skórce owocu zawarty. Przekonano się, że roślina ta najlepiej się wiedzie rozpięta na murze. Sposobna też jest bardzo do pielęgnowania w wazonikach, z którymi w ozdobnych koszykach postawiona na obiadowym stole, nastrocza przyjemność zrywania owoców własnemi rękami, i cały pokój miłym napełnia zapachem. Nadmienić jednak winniśmy, że jagody jej wypielęgnowane pod szkłem, nie nabierają tak pięknej barwy, jak u rosnącej na wolnem powietrzu.

Przed dwoma miesiącami, otwarta została, przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nro 409, obok Kościoła Sgo Krzyża, litografia wraz ze składem materiałów pismienych i rysunkowych. Właściciel zakładu *Xawery Regulski*, będąc praktycznie udoskonalonym, pewny jest, iż wszelkim wymaganiom litograficznymi z zadowoleniem Publiczności odpowiedzieć może, zapewniając największą akuratność w wykonczeniu powierzonych mu robót, jakoteż wczesną usługę i umiarkowane ceny. Nadmieniam się przytem, iż papier wszelkiego gatunku po cenach fabrycznych, sprzedaje, tak np: 100 arkuszy papieru listowego i 50 kopert z wytłoczeniem cyfr, kop: 50. W tym samym stosunku i inne materiały. Bilety wizytowe litografowane na papierze francuskim z połyskiem, na dwie strony, za 100 sztuk rs. 1; na takimże papierze bilety wypukło-wytłaczane po kopiejek 75.

Według najpewniejszych porównawczych doświadczeń, przechowują się jabłka przez zimę najlepiej w piasku, wysuszonym poprzednio w piecu po chlebie. Piasek pochłania wilgotne wydzieliny z jabłek, nie dopuszcza ich zagrzewania się i gnicia, a najlepiej pomimo tego konserwuje ich zapach. Jabłka najlepiej umieszczać w nim zaraz po urwaniu, nie powinny zaś być nigdy trzęsione. Do użycia je biorąc, potrzeba dobrze je wprzód wytrzeć, lub opłókać w wodzie.

W obecnym czasie gospodarze niemieccy przekonali się o użyteczności kreta jako niszczydela wielu szkodliwych żyjątek, oraz naturalnego drenarza, że go wygubiać zaprzestano. Żaby zaś przez ogrodników tak są poszukiwane jako niszczące zarodki mszyc i t. p. na ogrodowinach, że we Francji stanowią gałęź obszernego z Anglią handlu, w Paryżu bowiem tuzin żab kosztuje 62 kop: sr.; a w Londynie 2 rub: 40 kop.; przeto handlarze zakupują żaby, kładą je do beczek z wodą i tak transportują.

Pojutrze to jest w Niedzielę, przypada *pełnia*; a jeżeli takowa przejdzie pogodnie, to i następne lunacje dotrzymają nam jeszcze i równaż jak w obecnym czasie odznaczają się pogoda.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od K. T. rs. 1 na budowę Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie.

Katarzyna z Roszkiewiczów *Kamińska*, po długiej i ciężkiej słabości, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, zao-
negdaj w wieku lat 68, przeniosła się do wieczności. Pozostały w nieutulonym żalu Mąż wraz z Dziećmi i Wnukami, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie jej zwłok, z Kościoła XX. *Bernardynów*, pojutrze o godz: 2ej po południu, na cmentarz Powązkowski odbyć się mające.

Wanda z Suckertów Igoślubu *Lindner*, 2go *Wozniak*, Obywatelka, po krótkiej lecz ciężkiej słabości, w d. 26 b. m., w wieku lat 33, rozstała się z tym światem. W nieobecności Męża, Matka i Dzieci zmarłej, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 2giej po południu, z Kaplicy Szpitala Ewangelicko-Augsburgskiego przy ulicy Mylnej, na cmentarz tegoż wyznania.

Fryderyka z domu Bock, *Ulrich*, Obywatelka, w wieku lat 76, onegdaj o godz: 7ej wieczorem we wsi Młocinach życie zakończyła. Pozostały Syn, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 4tej po południu, z Kaplicy cmentarza Ewangelickiego, na cmentarz tegoż wyznania.

Wczoraj rozstała się z tym światem Serafina z Nikłów *Eberhard*, Obywatelka. W smutku pogrążony Mąż wraz z Siostrą zmarłej, zaprasza Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 4tej po południu, z Kaplicy Ewangelicko-Augsburgskiej, na cmentarz tegoż wyznania.

Wczoraj w Krakowie jako w rocznicę śmierci X. Piotra *Skargi Pawełskiego* (ur: 1536 zm: 1612), odbyło się w Kościele Śgo PIOTRA Nabożeństwo, staraniem Dziekana Kościoła WW. ŚWIĘTYCH, z którego Parafja przeniesioną została do Kościoła Śgo PIOTRA. Podczas tego Nabożeństwa otwarto grób wielkiego Kapłana, polityka i kaznodziei, którego ciało spoczywa w tym Kościele. Dzień ten obchodzonym jest również przez Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego, którego *Skarga* był założycielem.

Przez Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra, ponowiony został zakaz palenia po ulicach miasta, sygar i fajek.

Wczoraj przewożono z kolei wagon dla Warszawsko-Petersburgskiej kolei. Aby powziąć wyobrażenie o ciężarze tych powozów, z taką łatwością przebiegających po żelaznych szynach tysiące mil, dosyć powiedzieć, że wyruszywszy wczoraj Jerozolimską ulicą dociągnął przed wieczorem do rogu Nowego Świata, i tam przez dzisiejszą noc zanocował oświetlony będąc latarnkami dla przestrogi przejeżdżających ulicą.

Wczoraj Resursa Nowa rozpoczęła szereg swych wieczery Czwartkowych, liczuem zebraniem się Członków tejże Resursy.

P. *Kamiński*, znany Artysta, oraz Professor malarstwa w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie, wrócił z Petersburga.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po Dramacie *Burgrafowie*, Panny: *Palińska*, *Gąsowicz*, oraz PP: *Królikowski*, *Chomanowski* i *Bodurkiewicz*.

Pojutrze P. *Guerra* da pierwsze przedstawienie w cyrku na placu Zielonym, z współdziałaniem Amerykańskiego Towarzystwa sztucznych konno-jeźdźców Pana *Belling*. Bliższe szczegóły afisze doniosą.

Wczoraj nadszedł do Warszawy nowy transport ptaków zamorskich, przywieziony przez znanego tu już ptasznika. Stał on z swoim zbiorem w hotelu Białostockim Nr 608 przy ulicy Bielańskiej. Amatorowie znajdą tam *papugi* w najpiękniejszych kolorach, bardzo łaskawe i rezolutne: *ara* czerwone i niebieskie, *niezrównane* (nompareil), i *popielate*; ptaki amerykańskie czerwone i niebieskie, zwane *indigo*; *brabanckie*, (nie koronki), ale *kanarki*, prześlicznego żółtego koloru; wrzeszcze, co dla utrzymujących gospodarstwa, więcej zajmujące: *kury kochinchińskie* białe i angielskie, i *gęsi egipskie*; tych dla rzadkości jedną tylko parę przywieziono. Rzeczywiście gęsi te nie małą być powinny osobliwością.

Kurs wczorajsz: za *pół-imperjaty* dają rs. 5 kop: 56; za *obligi skarbowe*, oprócz kuponu, żądają rs. 91 kop: 28, wartość kuponu rs. 1 kop: 96²/₃; za *listy zastawne* Illego Okręsu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 84, dają rs. 14 kop: 82, wartość kuponu kop: 15⁵/₆.

AUSTRIA. *Wiedeń, 24 Września*. — Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Państwa, toczono ważne rozprawy, nad organizacją polityczną krajów koronnych Austriackich. Jednym z głównych mówców był *Maager*, który uważał, że jedynym środkiem ugruntowania jednności Państwa byłoby nadanie ustawy reprezentacyjnej, ale nie podał w tym względzie żadnego wniosku, gdyż Rada nie posiada prawa inicjatywy. — Z Tryestu, dziś donoszą, że przybył tam statek wojenny Sardyński z depeşami dla Rządu Austriackiego. Zdaje się, iż idzie o oddanie więźniów do niewoli żołnierzy PAPIEŻKICH, zwerbowanych w Austrii. Okrętowi pomienionemu tymczasowo nie dozwolono wejść do portu. (Schl: Ztg).

FRANCJA. *Paryż 23go Września*. — Korrespondencje z Włoch nadchodzące donoszą, że antagonizm między Hr: *Cavour* a *Garibaldim*, zwiększa się z dniem każdym. Rozdrażnienie doszło już do tego stopnia, iż krąży pogłoska, że w Genui przygotowują 5,000 wojska, którego przeznaczenie jest pokryte tajemnicą. Słychać tylko, że oddział ten ma być niespodzianie skierowany ku Sycylii, i wziąć tę wyspę w posiadłość w obec *Garibaldeg*o, tak jak to ma miejsce z Państwem Kościelnem. Wiadomość tę podajemy nie ręcząc za jej pewność; gdyby się jednak sprawdziła, wywołałaby wieczne zerwanie między dwoma najsilniejszymi podporami jednności Włoskiej. Zdaje się jednak, że Hr: *Cavour* będzie wolał w Parlamencie szukać podpory przeciw nierozważnym uniesieniom *Garibaldeg*o, i że dla tego ma projekt zwołania Izby. — O losie Jenerała *Lamoriciere*, nie ma tu pewnej wiadomości. Do 19go podobno jeszcze nie był w Ankonie, a jeśli tak jest, to łatwo schwytany być może przez wojska Piemontskie. — Doniesienia ze Wschodu są podobno nienajlepsze. Słychać, że Jenerał *Beaufort* projektuje co najmniej dwu-letnie zajęcie Syrii. — Dziś miała odbyć się w St. Cloud nadzwyczajna Rada Ministrów. — Cesarzowa dopiero po wstąpieniu na ziemię Francuską w Port Vendres, dowiedziała się o zgonie swej siostry. — *Constitutionnel* donosi, że na uczcie danej 17go b. m. w Algierze przez Cesarza, Bej Tunetański wniósł toast na cześć Monarchy Francuskiej, który mu także toastem podziękował. Bej doręczył także Cesarzowi brylantowy order Niszan, a sam otrzymał wielką wstęgę Legji Honorowej. — Dzienniki Angielskie doniosły, że wojska sprzymierzone poniosły po-

rażkę w Chinach, ale dotychczas żadna depesza urzędowa nie potwierdziła tej wiadomości. — Xiążę *Napoleon* odbywa dalej swą podróż po Anglii. 17go b. m. znajdował się on w porcie Leith. — Dzienniki legitymiczne i klerykałne zapewniają, że Król Neapolitański, ma około 60.000 wojska wiernego i przywiązanego, i z niem myśli działać zaczepnie. (Ind: Belge).

HISZPANJA. *Barcelona*, 22go Września. — Król i Królowa Hiszpańscy przybyli tu wczoraj szczęśliwie. W chwili wyjazdu z Mahon, Królowa doznała wypadku. Jeden z drągów, stanowiących podporę namiotu urządzanego na pokładzie fregaty Królewskiej *Xiężniczka Asturji*, złamał się i Monarchini lekko stłuczona została w czoło. (St: Anz:).

WŁOCHY. — *Perseveranza* donosi, że wojska Jenerała *Fanti*, które w ostatnich dniach znajdowały się w Tolentino, przybyły do Macerata i połączyły się z korpusem *Cialdini*ego. — Zapewniają, iż Jenerał *Goyon* nalegał na PAPIEŻA, aby skłonił *Lamoriciera* do zaniechania wszelkiego oporu. — W Ankonie dotychczas dowodził Szwajcarski Jenerał *Courten*. — *Journal des Debats* na zasadzie korespondencji z Turynu utrzymuje, że porażka armji Rzymskiej jest daleko znaczniejsza jak początkowo sądzono, i że jakkolwiek *Lamoriciere* sam dostał się do Ankony, jednakże lada chwila spodziewać się można kapitulacji tej twierdzy. — W Genui krążyła pogłoska, że *Lamoriciere* schronił się na pokład statku sardyńskiego, stojącego w porcie Ankony, a to dla tego, aby uniknąć zamachu na jego życie uknutego. Pogłoska ta jednak nie pochodzi z zbyt pewnego źródła. — *Italia* ogłasza z Palermo, pod datą 20go doniesienie, że poprzedniego dnia o 3ej po południu, przybył tam *Garibaldi* i z zapamiętanym witańiem był przez lud nadbiegły do pałacu Królewskiego. Dyktator przemawiał do ludu, oświadczając, że annexja dokonana zostanie kiedy pora nadejdzie, i że on gotów jest wśród pewnych okoliczności, złożyć dowództwo. Mowę tę okryto okłaskami i miasto uilluminowano, ale *Garibaldi* odjechał do Neapolu. — Nowy Rząd Sycylijski mają składać: *Mordini* Prodyktator; oraz Ministrowie: *Peranni*, finansów; *Parisi*, spraw wewnętrznych; *Tamajo*, policji; *Orlando*, robót publicznych; *Fabrizzi*, wojny; *Viola*, sprawiedliwości; *Ugdalena*, wyznań. (Ind: Belge).

OSTATNIE WIADOMOSCI.

Dziś otrzymujemy niezbyt wiele wiadomości z Włoch, i te nie są dokładne. Według jednych, cała eskadra Sardyńska, to jest sześć fregat, bombardowały 18go przez dziewięć godzin Ankone; według 2gich, dwie tylko, gdyż inne dla płytkości morza dostatecznie zbliżyć się nie mogły. Bombardowanie to jednak chwilowo wstrzymane być musiało, dopóki nie nadeszły działa oblężnicze dla Jenerała *Cialdini*. Twierdza pomieniona, broniąca jest przez załogę 7mio-tysięczną, dość dobrze zaopatrzoną we wszystko, ale niepodobna aby obrona długo trwać mogła.

O Jenerale *Lamoriciere* dotychczas także nie ma nic pewnego, i nie wiadomo czy zdołał się dostać do Ankony, dla podniesienia energii moralnej oblężonych i kierowania ich oporem.

Garibaldi powrócił do Neapolu z swej wycieczki do Sycylii. W stolicy pomienionej, a mianowicie też w sferach wyższych, panuje nadzwyczajne zamieszanie, a to

skutkiem odmiennych zupełnie dążeń i widoków stronnictw. Mazziniści coraz więcej zyskują wpływu w radzie Dyktatora, i starają się siać niezgodę między tym ostatnim a Hrabią *Cavour*. Ze jednak niezgoda ta ma charakter więcej osobisty, a obaj ci mężowie dążą do jednego celu, różniąc się jedynie w wyborze dróg, przeto można się spodziewać, że do jakiegoś wzajemnego porozumienia dojść będzie można. Wysłanie Hr: *Vimercati* przez Króla Sardyńskiego z misją do *Garibaldeg*o, i wyprawienie przez Dyktatora w podobnym celu P. *Pallavicino*, rozkazuje, że na usiłowaniach pogodzenia nie zbywa.

Infant *Don-Juan, de Bourbon*, ogłosił nową protestację. Jest ona zupełnie bezużyteczna, gdyż ostatnie wypadki w Hiszpanji jasno dowiodły, ile kraj ten pragnie powrotu *Burbonów*. (In: Bel:).

LONDYN, 24go Września. — *Biuro Reutersa* donosi: *Garibaldi* atakował Kapuę, dla zakrycia poruszenia w kierunku Volturmo. *Garibaldi*scy ponieśli przytem stratę 200 ludzi. Neapolitańczycy z swej strony znowu zostali odparci, przy ataku na Cajasso. — *Garibaldi* ściga swe wojska na wysokości Volturmo. *Turr* łączy się z nim, poczem natychmiast rozpoczną działania zaczepne.

TRYEST, 24 Wrześ.: — Z Genui 22 b. m. donoszą, że bombardowanie Ankony, po 9u godzinach wstrzymane, gdyż *Cialdini* nie był jeszcze przysposobiony. Obecnie ustawiono już działa oblężnicze przeciw murom od strony południowej, i wyłom już wybito.

PARYŻ, 24 Wrześ.: — Jen: *Goyon*, wydał do francuz: wojsk okupacyjnych rozkaz dzienny, w którym oświadcza, że Francja będzie broniła PAPIEŻA z całą energją.

PARYŻ, 25 Wrześ.: — Według nadeszłych tu doniesień z Perugji, z daty wczorajszej, Piemontczycy zajęli Civita Castellana i Corneto, w delegacji Viterbo, po usunięciu się z tych miast Francuzów.

TURYN, 23go Wrześ.: — Minister spraw wewn: okólnikiem do Gubernatorów i Intendentów zalecił, iż nadal tak przy wjeździe jak i wyjeździe z kraju, nie ma być wymagane okazywanie pasportów. Rozporządzenie to nie stosuje się do osób podejrzanych. — Dzienniki *Piemonte* i *Armonia*, zostały skonfiskowane. — Przywieziono tu Xięży wziętych do niewoli w Marchjach.

TURYN, 24go Września. — Jenerał *Cialdini* kazał oddać brygadzie Królowej honory pogrzebowe z włokom Jenerała *Pimodan*, które zabalsamowane i złożone w trumnie cynkowej, do Francji odesłane będą. Zwłokom tym towarzyszą: Xiążę *de Ligne*, Hr: *Renneville* i inni Oficerowie sztabu Jenerała *Pimodan*, wzięci do niewoli przez Piemontczyków. — Adwokat *Conforti*, otrzymał polecenie od *Garibaldeg*o, utworzenia nowego ministerstwa. — Pułkownicy *Carrano* i *Materassi* opuścili Neapol udając się do Loreto, do Jenerała *Fanti*. — *Garibaldi* przyjmował 18go w Neapolu *Mazzini*ego z widoczną radością, i miał z nim długą rozmowę.

LIWORNO, 23go Wrześ.: — Jenerał *Boseo*, ogłosił protestacją przeciw pogłosce, jakoby miał przejść do uzurpatora. Tak zwie *Wiktora-Emmanuela*. Znajduje się on przy boku swego Władcę, gotów bronić jego sprawy. Oświadcza on dalej, że Piemontczycy będą go mieli wtedy dopiero, gdy go znajdą bez duszy, z szablą w rękę, na polu bitwy. (Schl: Ztg).

ROZMAITOŚCI. — Szkoła Dyakonis w Smyrnie, poniosła wielką szkodę w dniu 27ym z. m. podczas pożaru. Zabudowanie nie uległo wprawdzie całkowitemu zniszczeniu, ale chcąc by pożar dalej się nie rozszerzał, trzeba było powyrzucić wszelkie sprzęty drewniane, okna, okiennice, tak, że zostały nagie ściany. Przyjęła budowę, którą kupiono dla Zakładu Dyakonis za 17,000 talarów, zniszczył pożar do szczeru. Zakład istnieje od roku 1852 i utrzymywał przeszło 200 uczennic, a między nimi 110 pensjonarek. Wpływ tej szkoły największej w Turcji, był w Smyrnie bardzo znaczny. Założycielka i przełożona tego zakładu, Siostra *Minna Grosse* z Aszersleben, starała się z wielkiem wysileniem i przytomością umysłu ocalić główne zabudowanie. Liczne pensjonarki pomagały jej ratować, szczęściem żadna nie poniosła szkody. — Liczba śpiewaków i śpiewaczek znajdujących się dziś we Włoszech jest 1,730, a w tej liczbie jest sopranów pierwszych 410, tenorów 330, barytonów 280, basistów 160, basów komicznych 50. Tancerzy obojga płci (rozumie się scenicznych), licząc Włochy dziś 1,670. Odróżniają między nimi 180 tancerek di rango francese, 220 di rango italiano, 110 pierwszych tancerzy, 40 maistrów baletu i t. d. W całej Europie ma się znajdować 1,773 dyrektorów teatralnych, 18,140 artystów i 21,609 artystek dramatycznych. Dodawszy do tego inne osoby do teatru należące, urośnie ztąd liczba 82,000 z górą. — W dniu 2gim b. m. odbyła się w Szafuzie próba piąta nowo sprowadzonych aparatów galwanicznych, by oświetlić wodospad Renu. Widok był precudny, a fale wodospadu podobne były do ognistego morza. Ciemność nocy, odbłask skał w Renie i w okolicy jego, i woda spadająca jak lawa, czyniły widok bardzo piękny.

Przyjechali do Warszawy.

Bentkowski Leon Ob: z Mikołajewka nr 584; Lubomirski Stefan Xiążę z Mohylewa nr 414; Wereszczyński Jan Ob: z Hrebenego nr 625.

Wyjechali: Dawidow Leon Radea Hon: do Moskwy; Riślański Mik: Sędzia Pok: do Blawowie; Marazniew Dymitr Radea Hon: do Petersburga; Radecki-Mikulicz Ronst: Radea Stanu do Zytomierza; Woroniecki Jeremiasz Xiążę do Haszlewa.

Przyjechali koleją żelazną: Xiążę Oboleński Sergej Kapitan z Paryża nr 613; Zaleski Józef Ob: z Drezna nr 556.

Wyjechali koleją żelazną: Bratkowska Alexandryna Ob: i Kowalski Felix Xiążę do Paryża; Turska Tekla Ob: do Krakowa.

DONIESIENIA.

Dyrektor Instytutu Szlacheckiego w Warszawie. — Podaje do publicznej wiadomości, iż w Rancellarji Instytutu Szlacheckiego w Warszawie, w dniu 21 Września (3 Października) r. b., o godzinie 10ej z rana, odbędzie się licytacja przez opieczetowane deklaracje, na dostawę różnych artykułów do tegoż Instytutu, przez ciąg roku jednego, licząc od dnia zatwierdzenia licytacji przez JW. Ruratora Okręgu Naukowego Warszawskiego do dnia 18 (30) Września 1861 r., a mianowicie: 1) ehleba i bułek, 2) mięsa i słoniny, 3) maki i krup, 4) masła, 5) ryby, 6) oleju, 7) mydła i świec, 8) czyszczenia aparatów kloacznych. — Chcący podjąć się dostawy jednego ze wzmiankowanych artykułów, mogą się zgłaszać do wspomnianej Rancellarji, gdzie bliższe warunki licytacji, jako też forma deklaracji, okazywane im będą codziennie, z wyjątkiem dni Świątecznych i galowych, od godziny 9ej z rana do 1ej z południa. — Radea Dworu, **Kiewlicz.**

KAPITAŁ Rs. 2,250 (Złp: 15,000), jest do wypożyczenia na pierwszą połowę hypoteki odpowiedniego domu w Warszawie, bez pośrednictwa. Wiadomość w Drukarni Kurjera.

Dyrektor Instytutu Gimnastyki i Fechtowania, **Th. Matthes**, przy ulicy Alexandrja (na Sewerynowie) niedaleko Kopernika, zawiadamia Szanownych Rodziców, Opiekunów i PP. Przełożonych Pensji, iż od dnia 1go Października r. b., **Lekcje Gimnastyki** dla młodzieży męskiej, jako też i żeńskiej, odbywać się będą w salach, w różnych porach dnia, dla każdej płci w oddzielnych godzinach. Dzieci zaś do lat dziewięciu obojga płci, mogą, stosownie do życzenia wielu osób, pobierać lekcje razem.

Gimnastyka dla osób dorosłych, wykładać się będzie codziennie w godzinach wieczornych, pomiędzy szóstą i dziesiątą.

Gimnastyka Szwedzko-Lekarska, dla dotkniętych chorobami chronicznymi, praktykuje się według wskazań WW. Lekarzy, codziennie w godzinach rannych i południowych, które mogą być szczegółowo zamawiane.

Na lekcje Fechtowania, można sobie zamawiać godziny w różnych porach dnia.

W zastępstwie Dyrektora, Stanisław Majewski.

Zawiadamia się niniejszem, że w dniu 22 Września (4 Października) b. r., o godzinie 11ej przed południem, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację, wyszłych z użycia **Powozów Pocztowych**, w lokalu Pocztalterji Warszawskiej, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście pod Nr 385, obok Rościola XX. Karmelitów.

Na prowincję o 4 mile od Warszawy, żądana jest **Służąca** w średnim wieku, dla dwóch bezzennych Francuzów, do gotowania, prania i wszelkiej innej obsługi, od 1go Października r. b. Pożądana byłaby osoba mówiąca po Francuzku. — Wiadomość przy ulicy Krako-Przedm, w domu PP. Wizytek, pod Nr 389, nad Fotografją P. Bajera, na 2m piętrze od frontu.

Dnia 27 b. m., między godziną 4a a 5a, idąc ulicą Miodową, Senatorską, dochodząc do sieni Teatru Rozmaitości, zgubiony został **złoty ZEGAREK Damski**; w okolo koperta w ząbki. Laskawy znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera, za **stosowną Nagrodą**.

Folwark Książek, 3 wiorsty od m. Szydłowca, mający obszerności wlok 10 mórg 20 miary nowo-polskiej, własność znanego powszechnie Łukasza Krol, jest do sprzedania za Złp 50,000, z inwentarzem i młocarnią. Zahadowania gospodarskie w bardzo dobrym stanie. Przy dworze murowanym jest ogród owocowy, z którego płacą rocznie Złp. 600, a z trzech sadzak wrek Złp. 300. Wysiewa się oziminy korey 55, jarzyny 77, kartesli wysadza się korey 30. Siana zbiera się wózów 100. — Folwarkowi temu służy prawo wolnego pastwiska i wrębu w lasach Rządowych. Także może być ze wszystkimi zbiorami terogorcznymi.

Potrzebna jest rodowita **Francuzka**, do udzielania na godziny lekcji konwersacji. Wiadomość przy ulicy Chmielnej Nr 1526, u miejscowego Rządcy.

SZKOŁKA DRZEWEK.

W moim Zakładzie Ogrodowym, **Sterngrasse Nr 7**, jest do nabycia na nadchodzącą porę jesienną, przeszło 150 gatunków najpiękniejszych i najlepszych francuzkich i angielskich, prosto wyrosłych, **Drzewek owocowych**, jako to: **Jabłonek, Gruszek, Śliwek, Wisien, Moreli, Brzoskwinii** i t. p., a to po cenach na tę porę nader przystępnych. Cenniki na każde żądanie, będą gratis i franco nadsyłane. — Wrocław, Albrechtstrasse Nr 8.

Julius Monhaupt.

Z powodu wyjazdu, jest do odstąpienia od 1go Października **Mieszkanie** przy ulicy Chłodnej Nr 926A, składające się z 3ch Pokoi, Salonu, dużej Kuchni, dużej i suchej Piwnicy, Drwalni, Góry i Ogródka, do którego wejście wprost z Salonu, na dole w oficynie wprost bramy, za Złp: 1,400 rocznie. Wiadomość tamże.

W Dobrach sześć wiorst położonych za Rogatkami Jerozolimskimi po obydwóch stronach szosze Krakowskiej: Opacz wielka, Opacz mała, Zabrzeżyny, Załuski, Salomea, Kazin, nie wolno jest nikomu *polować* pod utratą psów i strzelby, i pociąganiem do sądownej odpowiedzialności za najście gruntów.

Zawiadamia się osoby interesować to mogące, że w mieście Powiatowem a zarazem Okręgowem Lipnie, przy ulicy przynępalnej, pod Nr 53, jest do sprzedania lub wydzierżawienia na lat 6 pół domu, od Sgo Michała r. b., a w całości od Sgo Wojciecha 1861 r., na Restaurację razem z Cukiernią urządzić się mogącą. Dom masyw murywany, z dwoma Ruchniami angielskimi, o 11tu Pokojach, z Zajązdem odpowiednim, nowo wyrestaurowany, oraz oficyna również z Ruchnią angielską i Piwnicą. Pod tym domem są Piwnice sklepione, nigdy żadnej wilgoci nie mające, znaczne składki truneków pomieścić mogące i dobrze konserwujące. Bliższa wiadomość u Wójty Gminy w Chelmicy, pod miastem Włocławkiem.—**J. Pełczyński.**

Nieruchomość Nr 2226 w Warszawie przy ulicy Pokornej położona, do nieletnich Sukcessorów Martwińskich należąca, sprzedana będzie w drodze beneficjalnej przez publiczną licytację przed delegowanym Rejentem Rancellarii Ziemiańskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie, Franciszkiem Xawerym Masłowskim, w jego Rancellarii w Warszawie pod Nr 487 przy ulicy Miodowej, w terminie dnia 19 Września (1 Października) 1860 r. o godzinie 11ej przed południem. Vadium Rs. 200. Licitum zaczyna się od summy Rs. 3,819 kop: 91. Warunki sprzedaży są do przejrzenia w Rancellarii Masłowskiego Rejenta, jako też u podpisanego Patrona, w Warszawie pod Nr 505 przy ulicy Podwał mieszkającego, sprzedaję tę popierającego. — Konst: *Grzybowski* Patron.

Meble do sprzedania.—Garbitur mahońiowy szabowany, z nogami masiw i Szafa jesionowa do sukien rozbieżana, przy ulicy Solnej pod Nr 816, w podwórzu na lewo, ostatnia sień na dole.

ZAKŁAD PIWA BAWARSKIEGO, NADZWYCZAJNEGO, PORTERU I MIODU Dubeltowego Butelka Kop: 30, pół Butelki Kop: 15, Zwyczajnego Butelka Kop: 22½; **Piwo Bawarskie** Butelka Kop: 8; oraz **Porter** na Rosze i Butelki po Kop: 40, Kufel Kop: 3; również **Piwo Nadzwyczajne** wystaje na Rosze i Butelki po Kop: 5; z czem tenże Zakład poleca się pod Nr 636/7, przy ulicy Trębackiej, pomiędzy Hotelem Angielskim a domem Steinkellera, w domu W. Schustra. Następujące **PISMA** Periodyczne są do czytania: *Kurjer Warszawski*, *Gazeta Codzienna*, *Gazeta Warszawska*, *Kronika* i *Gazeta Policyjna*.

WOZY MERLOWE

na Angielskich resorach, tak zwane Steinkellerowskie, większych rozmiarów jak dotąd exystujące, są do wynajęcia każdego czasu, z kołmi lub bez tychże, z ludźmi lub bez ludzi, oraz dodają się **TRAGI** bezpłatnie. Wiadomość u Podwału, gdzie Fabryka Dzwonów.

Na nowo-wstawionym **BILLARDZIE** z wielkimi **Bilami**, przy ulicy Bednarskiej, na Bawarji pod znakiem Xiężycy, od dziś **partje** dziennie gr: 3, a wieczorem gr: 4, oprocz Świąt. — W tymże Zakładzie jest **Graz** w **arcaby**, który wzywa wszystkich amatorów nawet o zakład. Tamże **Szarańczę** złapaną na polach Pragskich można widzieć.

ZAKŁAD PIWA BAWARSKIEGO pod Gwiazdą, pod Nr 480 przy rogu ulic Senatorskiej i Kioziej.

Uwiedamnia Szan: Publiczność, iż od **dnia wczorajszego**, sprzedaje

KUFEL PIWA BAWARSKIEGO prawdziwie lagrowego,

po groszy siedm (7)!

WINNE GRONA. Przy dogodnościach i delikatesach, jakimi była i jest Cukiernia P. Możdżeńskie, obok Sgo Krzyżaka, obfita, a która jak lat poprzednich bywała tak i na obecną porę czasu w r. b. zaopatrzona została w Winne grona doborowe, tak zagraniczne jako też i krajowe, które amatorom i współkołegom polecam.

Wprost Ogrodu Krasin'skich,

w posesji pod Nr 2239, są do wynajęcia *każdego czasu*. Od **FRONTU: SKLEP** obszerny, łączny z Mieszkaniem w Oficynie, złożonem z 3ch Pokoi i Kuchni, zdalny i na **SZYNN**; na 2m piętrze: **DWA LOKALE**, mające każdy po 6 Pokoi, Kuchnię, oraz wszelkie wygody i bardzo elegancko urządzone; w **Oficynie**: na parterze **LOKAL** złożony z Przedpokoju, Gabinetu, 3ch obszernych Pokoi i Kuchni; na 3m piętrze: **LOKAL** z 3ch Pokoi i Kuchni; przy głównych mieszkaniach są **Spizarki**; do każdego zaś dodaje się Piwnica, lub Drwalnia i Góra wspólna; Lokale większe otrzymują po 2 Piwnice. Tamże są do najęcia **WOZOWNIE** i **STAJNIE**, wewnątrz tynkowane. Mieszkania wszystkie są kompletnie nowe, a ich ceny bardzo umiarkowane.

Podaje do powszechnej wiadomości osób w tym względzie interesowanych, iż rozpocząłem w moim domu pod Nr 1088 przy ulicy Twardzej, idąc od strony Grzybowa, po stronie lewej, za budką drugi dom, sprzedaję **Winogron** słodkich, funt po kop: 20.—**Willmann.**

Przy ulicy Elektoralnej wprost Solnej, w domu dawniej *Patka*, dziś *P. Koszuckiej*, pod Nr 782, jest do odstąpienia z powodu zmiany okoliczności, **Sklep Norymbergski**, pod bardzo korzystnymi warunkami. Bliższa wiadomość na miejscu.

Cebul kwiatowych holenderskich,

Hijacyntów, Tulipanów, Narcyzów, etc: na sztuki, tuziny i kopy; **Zyta** Probstejskiego i Hiszpańskiego (Spanischer doppel Roggen); **CUKRU** w głowach **Faryny** żółtej i białej; **Drżdży** suchych; **MUSZTARDY**; **PROSZKU PERSKIEGO**; **WORKÓW** i **SERA** Angielskiego **Chester**, z fabryki Dicksona, oraz wszelkich gatunków **Nasion** do wysiewu jesiennego, dostać można w **Składzie Nasion Dra F. BETZHOLD**, przy ulicy Senatorskiej pod Nrem 471 (30), obok Resursy.

Przy ulicy Zakroczymskiej pod Nrem 1858, w nowo wyrestaurowanym domu, są do wynajęcia od Sgo Michała r. b. **RÓŻNE LOKALE**, składające się z **jednego, dwóch i trzech POKOI**, z Ruchniami Angielskimi, Drwalkami, Piwnicami, Górami i wszelkimi dogodnościami, stosownie do życzenia, dolne, piętrowe, familijne, kawalerskie, bardzo dogodne. — Wiadomość powziąć można u Rządcy tegoż domu.

DODATKOWE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

W Kijowie P. Zawadzki, wybrany został na Głowe (Prezydenta) miasta.

W Gazecie Krakowskiej *Czas*, czytamy bardzo po- chlebną wzmiankę o piśmie ludowem, wychodzącem w Warszawie p. n. *Czytelnia Niedzielną*.

Pomiędzy wielu innemi robotami prowadzonymi o- koło nowych budowli, najbardziej zajmuje uwagę wszy- stkich przekształcanie lewego pawilonu w pałacu Or- dynatów *Krasińskich*, w którym pomieszczoną będzie puścizna krajowa po ś. p. *Świdzińskim*, to jest biblijo- teka jego i zbiory.

Kanał drewniany, łączący rzekę Bug z Piną, zostanie przebudowany.

Założona pod Warszawą fabryka sztucznego nawozu, zaledwie wystarczycie zdoła zamówieniom, otrzymywa- nym ze wszech stron kraju. Jest to bardzo dobry znak dla rozwijającej się fabryki, bo widać i zaufanie w jej wyroby, i konieczność tychże dla tem łatwiejszej upra- wy roli.

Jeden z tutejszych magazynów, ma zamiar sprowadzić kapelusze z papieru, które za granicą a szczególnie też w Wiedniu są w modzie. Kapelusze te są damskie, i jak- kolwiek z tak lekkiego materiału jak papier robione, od- znaczą się wszakże trwałością, i nie obawiają się ani słońca, ani słoty!

Wczoraj na jednym z drzew sztamowych *róży*, za- kwitł najpiękniejszy kwiat, o którym można na miejscu w ogrodzie w gmachu Nr 411 (9) przekonać się.

DONIESIENIA.

Złp. 50 nagrody, obok wdzięczności otrzyma ten, kto zwró- ci **Bransoletę** całą złotą, z medaljonem do fotografii w środ- ku z literami, zgubioną w dniu 25 b. m. wieczorem, przechodząc przez Nowy-Swiat, ulicę Miodową i część Długiej; przytem o- strzega się, że wszelkie poszukiwania i zastrzeżenia względem odzyskania tej straty poczyniono. Poszkodowana mieszka przy ulicy Długiej na 1m piętrze, pod Nr 543.

WINOGRON WĘGERSKICH

drugi Transport nadszedł do Handlu
E. KOELICHEN,
przy rogu ulic Długiej i Przejazd.

Obwieszczenie. — Zawiadamiam Publiczność, iż licyta- cja Obrazów olejnych, rycin, rysunków, kopersztynchów i roz- maitych utensyliów malarskich, po Janie-Felixie Piwarskim po- zostających, odbywa się codziennie od godziny 3 z południa w do- mu pod Nr 1303, przy ulicy Nowy-Swiat, na 2m piętrze. — Mi- chał **Rapacki**, Rejent.

W przechodzie ulicą Przejazd, Długą, Freta i Zakroczyms- ką, w nocy z dnia 24 na 25 b. m., zginęła **BRAN- SOLETA** złota z turkusami, z sercem szklanem turku- sami okolonem, włosy siwe zawierającym. Znalazca raczy oddać za nagrodą Rs. 3, na ulicę Konwiktorską pod Nr 2181, do Szwajcara. — Przytem zwraca się na ten przed- miot uwagę. PP. **Jubilerów**.

Jest do sprzedania **Łóżko** mahoniowe, najświeższego faso- nu, i **Chustka** czarna francuska. Wiadomość powyższą mo- żna na miejscu, przy ulicy Długiej pod Nr 567, na 2m piętrze, codziennie między godziną 3 a 5tą po południu.

Nagrody Rs. 2. — Dnia 25go b. m., zginął

Wyżeł miesięcy 4 mający, w ciemno-kasztano- wate łaty, nogi całe tarantowate, ogon nieucięty. Kto psa tego odprowadzi pod Nr 1094 C, przy ulicy Ciepłej, w bramę po prawej stronie, lub udzieli wiadomości o osobie zatrzymującej tegoż psa, obok wdzięczności, powyższą nagrodę natychmiast otrzyma.

SUCZKA mała, z gatunku Wyżełków An- gielskich, biała, z kasztanowatymi łatkami, zginęła w dniu 25 b. m. Uprasza się o oddanie za nagro- dą, do Kassy Teatru.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe ciepła stopni 20. Dziś rano wysokość wody na *Wile*, stóp 4 cali 9. (Ubywa).

TEATR WOLKI. Jutro, *Burgrafowie*.

DOLINA SZWAJCARSKA.

W Niedzielę dnia 30go Września 1860 r., pierwszy Koncert Dyrektora **Fuchs** z skompletowaną Orkiestrą. Pomiędzy inne- mi dziełami, wykona solo na skrzypcach przybyły z zagranicy P. Szön, i Klarynecista nowo przybyły z Berlina P. Obst. A- thalia, Uwertura Mendelssohna; Obóz Grenadjerski, Doeplera; Gut- tenberg, Uwertura Fuchsa; Katarzyna Polka, (nowa), Fuchsa; Finał z Il Giuramento, Mercandanteo; Melodje Polskie, Fuchsa- Początek o godz. 5ej. — Wejście k. 15. — Programy przy Kassie.

PO JUTRZE W KASKADZIE za Rogatką Marymontką. spalony będzie OSTATNI WIELKI NADZWYCZAJNY FAJERWERK,

a **Muzyka Wojkowa** od godziny 4ej z południa wy- konywać będzie najnowsze dzieła; wieczorem zaś Lasek Ka- skadzki uillaminowany będzie kolorowemi ogniami. Wszelkich Potraw i Napojów dostać będzie można przy rychłej usłudze.

PROGRAM FAJERWERKU.

1. Oddział. 1) Trzy małe Race; 2) Trzy małe Race z kolorowemi gwiazdkami; 3) Mały Skowronek; 4) Duży Sko- wronek; 5) Dwie wodne brylantowe fontanny; 6) Dwa Kraka- cze; 7) Forsowe koło brylantowego i kolorowego ognia; 8) Czarodziejski Młyn brylantowego i kolorowego ognia; 9) Ka- skada brylantowego ognia.

2 Oddział. 10) Trzy małe Race; 11) Trzy małe race z kolorowemi gwiazdkami; 12) Mały Skowronek; 13) Duży Sko- wronek; 14) Dwa Rwekiery; 15) Dwa Nurki brylantowe; 16) Cichy kapryz brylantowego ognia z Rzymską świecą; 17) 6 Rzymskich świec z różnokolorowemi gwiazdkami; 18) Wiel- kie forsowne Koło brylantowego i kolorowego ognia, z trzema odmianami. Na powszechnie żądanie: Wielkie Tableau finałowe, Wielka morska bitwa i atak Chińskiej fortecy Czón-cy przez dwa parostatki, z armatniami wystrzałami, racami, ognistemi kulami, pożarami i wysadzeniem w powietrze fortecy i dwóch parostatków przez 3 wielkie fuzasy; na zakończenie Beagal- skie ognie kolorowe.

TIVOLI

Dziś w Salonie **ORKIESTRA WĘGERSKA** pod dyrekcją **Balasz Kalman**. Cena wejścia kop: sr: 10. — Oddzielne wejście do Sali od ulicy Królewskiej w dziedzińcu na prawo, gdzie wskazuje napis: „Wechód do Salonu Koncertowego **TIVOLI**.” — Taż Muzyka codziennie.

MUZYKA utalentowanego SKRZYPKA, każdodziennie: **Pisma** w liczbie 22ch do czytania, w **Ka- wiarni Warszawskiej**, pod Nr 605 ulica Bielańska, na- przeciw Hotelu Lipskiego, pod trzema koronami.

OSTRYGI WYBOROWE, nadchodzą codziennie do Handlu Anton: **Stepkowskiego**, pod Nr 473C przy ulicy Wierzbowej.

OSTRYGI Holzstunskie, Ostendzkie i Natives wyborowe, oraz **KAWIOR** świeży, otrzymał Han- del **J. HOEHR**, w gmachu teatralnym N° 474.